

Emili kooli 6. klassi II trimestri õpitulemused ja õppesisu

Sisukord

Emili kooli 6. klassi II trimestri õpitulemused ja õppesisu.....	1
2. kooliastmes taotletavad pädevused ja õppetöö korraldamise alused	2
6. klassi 2. trimester	4
Eesti keele õpitulemused ja õppesisu.....	4
Kirjanduse õpitulemused ja õppesisu.....	5
Liikumise õpitulemused ja õppesisu	6
Kunsti õpitulemused ja õppesisu	7
Muusika õpitulemused ja õppesisu	8
Loodusõpetuse õpitulemused ja õppesisu	9
Matemaatika õpitulemused ja õppesisu	10
Inimeseõpetuse õpitulemused ja õppesisu	12
Ajaloõ õpitulemused ja õppesisu	13
Ühiskonnaõpetuse õpitulemused ja õppesisu.....	14
Käsitöö, kodunduse ja tehnoloogiaõpetuse õpitulemused ja õppesisu	15
Inglise keele õpitulemused ja õppesisu.....	16
B-võõrkeele õpitulemused ja õppesisu	17

2. kooliastmes taotletavad pädevused ja õppetöö korraldamise alused

Teise kooliastme lõpus õpilane:

- 1) hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena; peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest;
- 2) oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest;
- 3) väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust;
- 4) oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnistada ning oma tegevust korrigeerida;
- 5) oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides;
- 6) oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua eakohasel tasemel keeleliselt korrektseid ning suhtlussituatsioonile vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet;
- 7) tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsesest ja lihtsast infovahetusest tuttavatel rutiinsetel teemadel;
- 8) on kindlalt omandanud arvutus- ja mõõtmisoskuse ning tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades;
- 9) väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest;
- 10) oskab kasutada arvutit ja internetti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste;
- 11) oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel;

- 12) tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme;
- 13) väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada;
- 14) väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;
- 15) on leidnud endale sobiva harrastuse ning omab üldist ettekujutust töömaailmast.

Teises kooliastmes on õpetuse ja kasvatuse põhitaotluseks vastutustundlike ja iseseisvate õpilaste kujunemine. Õppetöös on oluline äratada ja säilitada õpilaste huvi õppekavaga hõlmatud teadmis- ja tegevusvaldkondade vastu. Teises kooliastmes keskendutakse:

- õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitut praktikaga ning võimaldades õpilastel teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada;
- huvitegevusvõimaluste pakkumisele;
- õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele;
- õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

Õpetuses rakendatakse mitmekesiseid tööviise ja ülesandeid, mis võimaldavad murdeikka jõudvatel õpilastel teha iseseisvaid valikuid ja seostada õpitut praktilise eluga ning aitavad toime tulla õpilaste individuaalselt erineva arenguga, nende muutuvate suhete ja tegutsemisega uutes rollides. Õppetöö korraldamise alus 4. klassis on üld- ja aineõpetuslik tööviis kombineerituna ja 5.-6. klassis aineõpetus. Teises kooliastmes on projektid lõimitud üld- või aineõpetusse ja projektõppeks ei ole eraldi tundi. Ainekavades on projekti raames saavutatavad õpitulemused märgitud tärniga, projekti õppesisu on allajoonitud.

6. klassi 2. trimester

Eesti keele õpitulemused ja õppesisu

3 nädalatundi

Teema	Nr	Õpitulemused. Õpilane...	Õppesisu
Suuline ja kirjalik suhtlus	EK.2.2	*esitab kuuldu ja loetu kohta küsimusi, avaldab viisakalt ja olukorrast lähtuvalt arvamust, sõnastab järelduse;	Arvamuse avaldamine, põhjendamine paaris- või rühmatöö käigus, kõnejärg.
Teksti vastuvõtt	EK.2.8	loeb ja mõistab eakohaseid õpi- ja elutarbelisi ning huvivaldkondade tekste;	Skeemist, tabelist, kuulutusest, sõiduplaanist, hinnakirjast andmete kirjapanek ja seoste väljatoomine;
	EK.2.9	iseloomustab õpitud tekstiliike ja nende kasutamise võimalusi;	Tarbe-, teabe-, ilu- ja ajakirjandustekstid.
	EK.2.12	võrdleb eri allikatest pärit infot, eristab olulist ebaolulisest, fakti arvamusest;	Visuaalsed ja tekstilised infoallikad, nende usaldusväärsus, fakti ja arvamuse eristamine.
Keeleteadlikkus	EK.2.21	tunneb eesti keele hääliküsteemi, sõnaliikide tüüpuhte ja lihtvormide kasutust, järgib eesti õigekirja aluseid ja õpitud põhireegleid;	Nimisõnade kokku- ja lahkukirjutamine. Omadussõna käänamine koos nimisõnaga. <i>lik-</i> ja <i>ne-</i> liiteliste omadussõnade käänamine ja õigekiri. Omadussõnade võrdlusastmed. Võrdlusastmete kasutamine. Omadussõnade tuletusliited. Omadussõnade kokku- ja lahkukirjutamine (<i>ne-</i> ja <i>line-</i> liitelised omadussõnad). Arvsõnade õigekiri. Rooma numbrite kirjutamine. Põhi- ja järgarvsõnade kokku- ja lahkukirjutamine. Kuupäeva kirjutamise võimalusi. Arvsõnade käänamine. Põhi- ja järgarvsõnade kirjutamine sõnade ja numbritega, nende lugemine. Arvsõnade kasutamine tekstis. Asesõnade käänamine ja kasutamine.
	EK.2.23	järgib eesti õigekirja aluseid ja õpitud põhireegleid;	Kokku- ja lahkukirjutamise reeglid (nimisõnade, omadussõnade, arvsõnade, kohanimede kokku- ja lahkukirjutamine).

	EK.2.25	leiab ja kontrollib „Eesti õigekeelsus-sõnaraamatust“ sõna tähendust ja õigekirja;	Õigekirja kontrollimine sõnaraamatutest (nii raamatust kui veebivariandist). Kirjakeelne ja kõnekeelne sõnavara, uudissõnad, murdesõnad, släng. Sõna tähenduse leidmine sõnaraamatutest (nii raamatu- kui ka veebivariandist).
	EK.2.26	kasutab omandatud keele- ja tekstimõisteid tekstide tõlgendamisel ja seostamisel;	Meediatekstide loomine, toimetamine.
	DIGI 1.1.14	kasutab info leidmiseks veebikeskkonna filtreerimisvõimalusi (nt kasutusõigused, failitüüp);	Info filtreerimine.
	DIGI 2.1.12	tunneb ära rämpsposti ja automaatkirjad.	Rämpspost ja automaatkirjad.

Kirjanduse õpitulemused ja õppesisu

2 nädalatundi

Nr	Õpitulemused. Õpilane...	Õppesisu
Ki.2.1	on läbi lugenud vähemalt kaks eakohast ja erižanrilist väärtkirjanduse hulka kuuluvat tervikteost (raamatut);	Üks näitekirjanduse tekst; üks raamat, mille põhjal on tehtud film (film ja kirjandus).
Ki.2.2	loeb eakohast erižanrilist kirjanduslikku teksti ladusalt ja mõtestatult;	Lugemistehnika arendamine, häälega ja hääleta lugemine, pauside, tempo ja intonatsiooni jälgimine (näidenditekstid õpikust, lisaks luuletekstid).
Ki.2.7	õpib tundma kultuuri eri ilminguid, sealhulgas teatri- ja filmikunsti, pärimus- ja muuseumikultuuri;	Ühe eesti kultuuriruumis toimiva organisatsiooni või sündmuse tutvustamine klassile (näiteks ühe teatri kohata informatsiooni uurimine ja selle tutvustamine klassile) - soovitatavalt paaristööna.
Ki.2.10	koostab teksti kohta sisukava, kasutades küsimusi, väiteid või märksõnu;	Teksti kavastamine: kavapunktid küsi- ja väitlausetena, märksõnadena.
Ki.2.12	iseloomustab ja võrdleb tegelasi, kirjeldab nendevahelisi suhteid ja hindab tegelaste käitumist;	Minajutustaja kui loo edastaja; tegelastevaheline konflikt, selle põhjused ja lahendamisteed.
Ki.2.13	järjestab teksti põhjal sündmused, määrab nende toimumise aja ja koha;	Sündmuste toimumise aja ja koha kindlaksmääramine(sündmuste põhjus-tagajärg-seosed), seotud teksti kavastamisega.

Ki.2.14	rikastab oma sõnavara, otsib teavet tundmatute sõnade ja väljendite kohta;	Tundmatute sõnade tähenduse otsimine sõnaraamatust või teistest teabeallikatest (seda nii tunnis loetud näidistekstide kui ka kodulugemiseks olevate raamatute puhul).
Ki.2.15	kirjutab eri žanris omaloomingulisi töid, sealhulgas kirjeldavaid ja jutustavaid tekste;	Lühemate ja pikemate omaloominguliste tööde kirjutamine (fookuses - jutustavad proosatekstid, ulmekirjandus, otsekõne, kirjeldamine, minajutustaja).
Ki.2.16	osaleb arutelus, avaldab ja põhjendab oma arvamust, valib kirjandusteosest rääkides tekstist sobivaid näiteid, teeb koostööd;	Illustratiivsete näidete (nt tsitaatide, iseloomulike detailide) otsimine tekstist. Detailide kirjeldamine.
Ki.2.17	esitab (peast) luuletuse, lühikese proosa- või rolliteksti, taotleb esituse ladusust, selgust ja tekstitäpsust;	Esitamise eesmärgistamine (miks, kellele ja mida?), esitamiseks kohase tempo, hääletugevuse ja intonatsiooni valimine.
Ki.2.18	mõtestab lahti esitatud teksti tähendused, annab tagasisidet enda ja teiste esitusele;	Ette kantud teksti(de) mõtte sõnastamine suuliselt ning teiste õpilaste ettekannete tagasisidestamine.
Ki.2.20	jutustab tekstilähedaselt kavapunktide järgi või märksõnade toel.	Eelnevalt kodus või klassis loetud teksti ümberjutustamine kavapunktide järgi.

Liikumise õpitulemused ja õppesisu

2 nädalatundi

Teema	Nr	Õpitulemused. Õpilane...	Õppesisu
Liikumisoskused	KK.2.2	liigub edasi vahendil muutuvas keskkonnas;	Uisutamine , suusatamine, kelgutamine, räätsad.
	KK.2.4	käsitseb vahendit liikumiskombinatsioonides, mängudes, lihtsustatud sportmängudes ja teiste oskuste arendamiseks;	Reketimäng.
	KK.2.5	koostab kehaasendite ja liikumiste kombinatsioone;	Akrobaatika .
	KK.2.8	analüüsib enda tegevust rühmas tegutsejana;	Eneseanalüüs.
	KK.2.9	analüüsib enda liikumisoskusi, -ohutust ja turvavarustuse kasutamist;	Eneseanalüüs.
	KK.2.10	teab liikumisoskusi liikumisharrastuses.	Eneseanalüüs.
Liikumine ja kultuur	KK.2.25	teab rahvusvahelisi sportlasi ning tantsu ja liikumisega seotud kultuuriüritusi;	Maailmas (ja Eestis) toimuvad liikumisüritused, (suur)võistlused, tantsuüritused, sportlased ja võistkonnad.

	KK.2.30	tantsib üksi, paaris ja rühmas;	Eesti pärimus-, rahva- ja seltskonnatantsud üksi, paaris ning paarilise vahetusega. Eakohased tantsuvõtted ja -sammud. Autoritants tantsupeo repertuaarist, koostöö partneriga, esitamine.
	KK.2.31	mõistab pärimustantsu ja nüüdisaegsete tantsude rolli kultuuris;	Pärimustants, nüüdisaegne tants.
	KK.2.32	avastab tantsukultuuri eneseväljendusvormina.	Kujutluspiltidel baseeruv liikumine üksi, paaris ja grupis. Ruumitaju arendavad liikumised. Rütmitunnet ja koordineerimist arendavad tantsukombinatsioonid. Keha telg ja kehahoid. Põimumine ja kätlemine. Loovtantsu põhielement keha. Rühma koostöö tantsimisel.

Kunsti õpitulemused ja õppesisu

1 nädalatund

Teema	Nr	Õpitulemused. Õpilane...	Õppesisu
Väljaselgitamine, teadmine, mõistmine	Ku.2.1	teab eesti kunsti- ja kultuuriobjekte ning kunstnikke, uurib ja võrdleb kunstiteoseid;	Õppekäigud muuseumidesse, kunstiüritustele, nüüdiskunsti näitustele, kunstnike ateljeedesse.
	Ku.2.3	oskab uurimise käigus leida eri teabeallikatest ainealast infot;	Teabeallikatest info leidmine.
	Ku.2.4	võrdleb ruumilise keskkonna ja igapäevaste tarbesemete omadusi, kavandab ideid, kuidas parandada elukeskkonda, mõistab võimalusi, kuidas tarbida loodust säästvalt;	Rõhk aruteludel, uurimuslikul õppel, projektidel, seosete loomisel, keskkonnasäästlikul tegutsemisel, tegevuste mõtestamisel, õppijatele valikute võimaldamisel.
	Ku.2.7	*tegutseb eetilisel ja ohutult nii päris kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades;	<u>Erinevate kultuurikeskkondadega tutvumine.</u>
Plaanimine ja ideede arendamine	Ku.2.9	visandab ja kavandab loovülesandeid lahendades, rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus, kollaaž, skulptuur, foto, digitaalgraafika, animatsioon jne);	Erinevad kunstitehnikad.

Loomine	Ku.2.10	väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi, kasutades kahe- ja kolmemõõtmelise kujutamise baaselemente ja kompositsiooni põhimõtteid;	Installatsiooni kavandamine ja selle teostamine ruumis, kas individuaalselt või grupitööna. Erinevate näidete uurimine ja analüüs.
Refleksioon, analüüs ja kriitika	Ku.2.12	*arutleb visuaalse infoga seotud nähtuste üle reaalses ja virtuaalses keskkonnas.	<u>Visuaalne väljendus, info visuaalne kujutamine.</u>

Muusika õpitulemused ja õppesisu

1 nädalatund

Teema	Nr	Õpitulemused. Õpilane...	Õppesisu
Laulmine	Mu.2.5	rakendab lauldes muusikalist kirjaoskust.	Rütmid, rütmifiguurid rütmisilpide TI, (paus), TI-TI-RI, TI-RI-TI, TA-I-TI, TA-A-A-A abil. Noodipikkuste silpnimetused, noodivältused (TA = veerandnoot jne). Taktimõõdu kahe numbri tähendus. 4-osalise taktimõõdu (C) ja eeltaktiga tutvumine. Relatiivsed astmed ja astmemudelid. Mudellaulud. JO- ja RA-astmerea duur- ja moll-helilaadi ja kolmkõladega seostamine. Helilaadide kõlaliselt (duur ja moll) eristamine.. Absoluutsed helikõrgused. Noodinimetused (c-d-e jne). Nootide noodijoonestikule paigutamine viiulivõtme abil. Lihtsamad laulud tähtnimetustega. Noodist laulmine. Ladusalt noodist laulusõnade lugemine ning rütmi ja meloodia liikumise jälgimine. Noodist laulude laulmine astme- ja tähtnimetustega. Vorm, kaanonid. 1-, 2- ja 3-osaline lihtvorm.
Muusika kuulamine	Mu.2.18	kirjeldab ja analüüsib kuulatud muusikat muusika oskussõnavara ja kirjaoskust kasutades;	Kogetud muusikaalamuse kirjeldamine, selle kohta arvamuse avaldamine suuliselt või muul looval viisil.

	Mu.2.19	tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu liike, rahvapille ja -tantse, teab oma kodukoha ja Eesti rahvamuusika sündmusi;	Eesti rahvamuusika kuulamine ja kirjeldamine, iseloomustamine. Kõla ja välimuse järgi eesti rahvapillide (hiiu kannel, kannel, lõõtspill, torupill, sarved, viled, parmupill jt) eristamine ning kirjeldamine.
	Mu.2.20	otsib infot ning uurib kuulatud heliteoste autorite ja kodukoha loomeinimeste loometegevust ning tutvustab seda kaaslastele;	Laulu või muusikapala autorid. Erinevad infoallikad. Heliloojad.
	Mu.2.21	kuulab ning võrdleb hääle- ja kooriliike; tunneb kodukoha koore ja dirigente ning tuntumaid Eesti koore;	Kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusika ja esituskoosseisude eristamine. Hääle- ja kooriliikide kuulamine ja võrdlemine.
	Mu.2.22	eristab kuuldeliselt sümfooniaorkestri pillirühmi;	Erinevate pillirühmade (klahvpillid, keelpillid, puhkpillid, löökpillid) kuulamine ja kõla ja välimuse järgi eristamine.
	Mu.2.23	analüüsib kuulatud ja/või virtuaalseid kontserte ning muusikalavastusi suuliselt ja kirjalikult, annab kuuldule ja nähtule hinnangu ning jagab kogemusi kaaslastega;	Kontserdikülastaja hea käitumise tavad. Külalastatud ja/või virtuaalsete kontsertide ning muusikalavastuste suuline või kirjalik kirjeldus. Eesti ooperiteatrid (Rahvusoper Estonia ja teater Vanemuine).
	Mu.2.24	rakendab muusikat kuulates muusikalist kirjaoskust.	Kogetud muusikaelamuse kirjeldamine eakohaselt, kasutades õpitud oskussõnavara.

Loodusõpetuse õpitulemused ja õppesisu

3 nädalatundi

Nr	Õpitulemused. Õpilane...	Õppesisu
L.2.16	kirjeldab ja võrdleb koosluste (soo, metsa, niidu, põllu/aia, asula) elutingimusi, teab nende tüüpilisemaid liike;	Soo, metsa, niidu, põllu/aia, asula elutingimuste võrdlemine ja kirjeldamine seotuna pinnase omaduste, Eesti kliimatingimustega, inimtegevusega; iseloomulikud/tavalisemad taimed ja loomad.
L.2.17	koostab koosluste kohta toiduahelaid ja toiduvõrke; selgitab toitumissuhteid ökosüsteemides (tootjad, tarbijad ja lagundajad);	Ökoüsteemile iseloomulike tootjate, tarbijate ja lagundajate kujutamine toitumissuhetes.

L.2.28	selgitab soode kujunemist ja arengut ning põhjendab soode rohkust Eestis;	Sooderohkuse seos Eesti kliima ja pinnamoega. Soo arengu etapid - madalsoo, siirdesoo ja raba.
L.2.35	hindab inimtegevuse mõju kooslustele, arutleb nende tähtsuse ning kaitsmise vajaduse üle.	Inimese roll ökosüsteemide mõjutamisel, kasutamisel ja kooslustega arvestamise olulisus inimtegevuse planeerimisel, reguleerimisel ja piiramisel. Looduskaitse üldised põhimõtted.

Matemaatika õpitulemused ja õppesisu

5 nädalatundi

Teema	Nr	Õpitulemused. Õpilane...	Õppesisu
Arvutamine	Ma.2.1	loeb ja kirjutab täisarve; selgitab negatiivsete arvude tähendust, toob nende kasutamise kohta elulisi näiteid;	Positiivsed ja negatiivsed arvud arvteljel. Arvude järjestamine.
	Ma.2.4	järjestab ja võrdleb täisarve; võrdleb täisarve ja järjestab neid; teab arvtelje ja arvkiire erinevusi ja sarnasusi; leiab kahe punkti vahelise kauguse arvteljel;	Arvude järjestamine. Kahe punkti vaheline kaugus arvteljel.
	Ma.2.7	teisendab hariliku murru kümnendmurruks, lõpliku kümnendmuru harilikuks murruks ning leiab hariliku murru kümnendlähendi; teisendab lõpliku kümnendmuru harilikuks murruks ja hariliku murru lõplikuks kümnendmurruks või lõpmatuks perioodiliseks kümnendmurruks; leiab hariliku murru kümnendlähendi ja võrdleb harilikke murde kümnendlähendite abil;	kümnendmurd, lõplik kümnendmurd, lõpmatu kümnendmurd, lõpmatu perioodiline kümnendmurd, perioodiline kümnendmurd, kümnendmuru periood, kümnendlähend.
	Ma.2.8	arvutab peast ja kirjalikult harilike murdudega, mille vähim ühine nimetaja on kuni 100; arvutab täpselt avaldiste väärtusi, mis sisaldavad nii kümnend- kui ka harilikke murde ja sulge (ei tekita negatiivseid vahe- ega lõpptulemusi);	Arvutamine harilike ja kümnendmurdudega

	Ma.2.9	tunneb tehete omadusi ning tehete liikmete ja tulemuste seoseid; tunneb nelja põhitehte eeskirju harilike murdudega (sh segaarvud) ning rakendab neid arvutades;	Tehete omadused, põhitehete eeskirjad.
	Ma.2.10	rakendab tehete järjekorda;	Tehete järjekord.
	Ma.2.15	leiab arvu vastandarvu; teab, et naturaalarvud koos oma vastandarvudega ja arvuga null moodustavad täisarvude hulga; teab, et vastandarvude summa on null;	Vastandarvud.
Andmed	Ma.2.16	selgitab protsendi mõistet; teab, et protsent on üks sajandik osa tervikust;	Protsent.
	Ma.2.17	leiab osa tervikust; leiab osa tervikust nii ühikumeetodi kui algoritmi abil; teisendab lõpliku kümnendmuru harilikuks murruks ja hariliku murru lõplikuks kümnendmurruks või lõpmatuks perioodiliseks kümnendmurruks; leiab arvust protsentides määratud osa;	Osa leidmine tervikust.
Geomeetrilised kujundid ja mõõtmine	Ma.2.37	selgitab π (Pii) tähendust ja seost ringjoone pikkusega; leiab katseliselt arvu π ligikaudse väärtuse;	Arv π (Pii).
	Ma.2.38	arvutab ringjoone pikkuse ja ringi pindala; eristab ringi ja ringjoont; teab ja kasutab ringjoone pikkuse valemi tähist C;	Ringjoone pikkus ja ringi pindala.
Probleemide lahendamine	Ma.2.45	nimetab probleemide lahendamise skeemi (nt Pólya vmt) etappe ja kasutab probleemide lahendamise skeemi ülesande lahendamiseks;	Probleemide lahendamise skeem.
	Ma.2.46	valib protsentülesande (osa leidmine tervikust) lahendamiseks sobivad lahendusstrateegiad ja lahendustee ning hindab kriitiliselt saadud tulemust;	Erinevad lahendusstrateegiad.
	Ma.2.47	valib täisarve sisaldavate ülesannete lahendamiseks sobiva lahendustee, kasutades sobivaid	Tulemuse hindamine.

		lahendusstrateegiaid ning hindab kriitiliselt saadud tulemust;	
Ma.2.48		kontrollib ja hindab oma lahenduskäikude tulemust; kasutab taskuarvutit/kalkulaatorit (veebis, rakenduses jne) arvutuste kontrollimiseks;	Tulemuse hindamine.
Ma.2.49		rakendab omandatud teadmisi ja oskusi uute tundmatute probleemülesannete lahendamisel;	Igapäeaelule tuginevaid ülesandeid protsentides määratud osa leidmisele (k.a intressiarvutused)
Ma.2.50		analüüsib ning lahendab täisarvude ja murdarvudega mitmetehtelisi tekstülesandeid; tunneb probleemülesande lahendamise üldist skeemi; modelleerib õpetaja juhendamisel lihtsamas reaalses kontekstis esineva probleemi (probleemülesannete lahendamine); lahendab mitmetehtelisi tekstülesandeid protsentides määratud osa leidmiseks;	Tekstülesanded. Tekstülesannete lahendamise skeem.
Ma.2.51		koostab mitmetehtelisi tekstülesandeid, mis sisaldavad negatiivseid arve (või ka arvu absoluutväärtust); koostab mitmetehtelisi tekstülesandeid protsentides määratud osa leidmise kohta; modelleerib õpetaja juhendamisel lihtsamas reaalses kontekstis esineva probleemi, mis sisaldab protsenti;	Tekstülesannete koostamine.
Ma.2.52		kasutab matemaatika õppimisel erinevaid õpistrateegiaid (sh kordamine, märkmete tegemine, analoogiate loomine, üldistamine);	Erinevad õpistrateegiad.
Ma.2.53		hindab oma arengut täisarvudega arvutamise oskuste omandamisel.	Oma arengu hindamine matemaatiliste teadmiste ja oskuste omandamisel.

Inimeseõpetuse õpitulemused ja õppesisu

1 nädalatund

Nr	Õpitulemused. Õpilane...	Õppesisu
I.2.16	teab, et tal on õigus öelda „ei“, ja demonstreerib õpituatsioonis „ei“ ütlemist oma tervise kaitsel ja õiguste eest seismisel;	Suhtlemisoskuste õppimise raames. Minasõnumid. Oskus öelda “ei” ilma ennast ja teisi kahjustamata. Enda vajaduste eest seismine. Enda tõekspidamiste väljaselgitamine ja väärtustest lähtuv käitumine.
I.2.17	*toob näiteid hoolivast, ausast, õiglasest ja vastutustundlikust käitumisest;	<u>Sallivus enda ja teiste vastu. Hoolivus.</u>
I.2.18	*demonstreerib õpituatsioonis sotsiaalsete oskuste tõhusat kasutamist;	<u>Aktiivne kuulamine.</u>
I.2.21	demonstreerib õpituatsioonis, kuidas oma tundeid empaatilisel ja suhteid tugevdavalt väljendada;	Tunnete hinnanguvaba väljendamine. Eneseavamine. Minasõnumid.
I.2.25	eristab kehtestavat, agressiivset ja alistuvat käitumist ning mõistab nende käitumisviiside mõju suhetele;	Kehtestav, agressiivne ja alistuv käitumine.
DIGI 4.3.13	teab, mis võivad olla arvutisõltuvuse tagajärjed ja kuidas neid vältida.	Arvutisõltuvus.

Ajaloo õpitulemused ja õppesisu

2 nädalatundi

Nr	Õpitulemused. Õpilane...	Õppesisu
A.2.10	kirjeldab ajaloosündmuse näitel põhjuse ja tagajärje seost;	Ühe sündmuse kohta lühijutu koostamine, kus tuuakse välja sündmuse põhjused ja tagajärjed. Sündmuste valik: Kreeka-Mükeene langus, Kreeka-Pärsia sõjad, Makedoonia tõus ja langus.
A.2.17	selgitab mõistet "tsivilisatsioon" võrdluses küttide-korilaste ja varaste põlluharijate ühiskondadega;	Esimesed tsivilisatsioonid. Igapäevaelu Egiptuses ja Mesopotaamias.
A.2.18	toob näiteid inimeste igapäevalust;	
A.2.19	võrdleb ühiskonnaelu vorme ja riigikorraldust Sumeri linnriikides, Vana-Egiptuses, Ateenas ja Spartas;	Vaaraod, sumerite linnriigid. Kreeka polised. Ateena. Sparta.
A.2.20	oskab õpitut kasutades võtta õpitud perioodil elanud inimese rolli ja esitleda tema arusaama maailmast;	Ühiskonnakorraldus Vanades Idamaades ja Vana-Kreekas. Rollimäng, etüüdide tegemine või kirja kirjutamine.
A.2.21	nimetab ajaloolisi isikuid ja põhjendab nende olulisust kultuuriloos;	Tutanhamon. Ramses II. Hammurabi. Mooses. Taavet.

A.2.22	toob näiteid ajaloomälestistest ja selgitab, miks need on kultuuriloos olulised;	Giza püramiidid. Abu Simbel. Uri linna varemed. Ateena akropol. Olümpia. Jeruusalemm.
A.2.23	kirjeldab vanaaja kultuuri-, meditsiini-, tehnika- ja teadussaavutusi:	Vanade Idamaade kultuuri-, meditsiini-, tehnika- ja teadussaavutused.
A.2.24		
A.2.25	selgitab, miks ja kuhu tekkisid esimesed tsivilisatsioonid; kirjeldab loodusolusid Vahemere ääres;	Esimesed tsivilisatsioonid. Looduslikud eeldused. Loodusolud ja elatusalad Vana-Kreekas.
A.2.26	näitab õpitud kohti kaardil.	Kreeta, Kreeka, Balkani poolsaar, Ateena, Sparta.

Ühiskonnaõpetuse õpitulemused ja õppesisu

1 nädalatund

Nr	Õpitulemused. Õpilane...	Õppesisu
Ü.2.1	nimetab ja näitab kaardil Eesti naaberriike ning toob näiteid, kuidas muu maailm mõjutab elu Eestis;	Euroopa riigid, Eesti naaberriigid. Euroopa Liit ja NATO. Aktuaalsed sõjalised konfliktid maailmas.
Ü.2.2	esitab positiivseid ja negatiivseid näiteid riikidevahelisest koostööst või selle puudumisest;	
Ü.2.6	nimetab inimõigusi ja selgitab nende olulisust;	Peamised inimõigused (õigus elada, õigus vabadusele ja inimväärikusele jne).
Ü.2.7	nimetab lapse õigusi ja kohustusi, märkab laste õiguste rikkumist ja otsib vajaduse korral abi;	Lapse õigused (õigus haridusele, õigus vanemlikule hoolitsusele jne). Õiguste, kohustuste ja vastutuse tasakaal.
Ü.2.8	toob näiteid, kuidas inimeste õigused on seadusega kaitstud;	
Ü.2.13	leiab ja võrdleb erinevatest allikatest pärit infot;	Töö infoallikate ja meediatekstidega.
Ü.2.14	selgitab fakti ja arvamuse erinevust, toob näiteid;	Töö infoallikate ja meediatekstidega.
Ü.2.15	kasutab viitamist nõuetekohaselt;	Esitluste tegemine.
Ü.2.16	tunneb ära ja toob ise näiteid diskrimineerimise kohta;	Sooline, rassiline ja usuline diskrimineerimine. Võrdõiguslikkus. Vähemused ja kultuurilised eripärad Eesti sees. Majanduslik ebavõrdsus. Riigi ja rahvuse eristamine.
Ü.2.17	toob näiteid, kuidas inimeste vaated ühes küsimuses võivad erineda sõltuvalt nende kultuurilisest taustast;	
Ü.2.18	kirjeldab nii enda kui teise kultuuriruumi traditsioone;	
Ü.2.19	nimetab levinumaid usundeid ja keeli Eestis.	

Käsitöö, kodunduse ja tehnoloogiaõpetuse õpitulemused ja õppesisu

2 nädalatundi

Nr	Õpitulemused. Õpilane...	Õppesisu
KKT.2.1	tunneb põhilisi toiduaineid ja nende omadusi ning valmistab lihtsamaid toite;	Toiduained.
KKT.2.3	*leiab vajalikku infot usaldusväärsetest teabeallikatest ja pakenditelt;	<u>Erinevate usaldusväärsete teabeallikate kasutamine ja analüüsimine.</u>
KKT.2.5	*koostab koos kaaslastega tööplaani, lepib kokku tööjaotuse, täidab ülesande, hindab rühma töötulemust ja igaühe rolli tulemuse saavutamisel;	<u>Projektitegevused (Tööjaotus rühmas, ühistöö kavandamine, hooliv, arvestav ja üksteist abistav käitumine. Tööjaotus rühmas, ühistöö kavandamine, hooliv ja arvestav käitumine. Ühise töö analüüsimine ja hindamine).</u>
KKT.2.6	*kavandab omandatud töövõtete baasil jõukohaseid esemeid üksi ja/või rühmas, oskab kasutada videojuhendit;	<u>Projektitegevused (FLL), videojuhendi kasutamine, esemete kavandamine.</u>
KKT.2.7	*teeb võimetekohase projekti ning analüüsib saadud tagasisidet;	<u>Projekti elluviimine ja analüüs.</u>
KKT.2.9	*seostab tehnoloogiaõpetust teiste õppeainetega ja eluvaldkondadega;	<u>Lõiming teiste õppeainetega.</u>
KKT.2.1 1	rakendab tervisliku toitumise põhitõdesid toidu valmistamisel;	Tervisliku toitumise põhimõtted.
KKT.2.1 2	*mõistab rühmas töötamise või töö jaotamise olulisust ühise eesmärgi saavutamisel;	<u>Töö jaotamine meeskonnas ja kokkulepped. Meeskonnatöö analüüs.</u>
KKT.2.1 3	*esitleb oma ja/või rühma töö lõpptulemust, analüüsib ja põhjendab tööprotsessi valikuid kas suuliselt või kirjalikult, kasutab digivahendeid;	<u>Projekti esitlemine, suuline ja kirjalik analüüs.</u>
KKT.2.1 4	järgib töötades hügieeni-, korra- ja puhtusenõudeid, korrastab oma töökoha ning töövahendid;	Isiklik hügieen ja nõuetekohane korra- ja puhtuse tagamine köögis, töökoha ja töövahendite korrahoid.
KKT.2.1 5	teab materjalide ja toiduainete säilitamise nõudeid;	Toidu säilitamise vahendite nõuded.
DIGI 1.3.10	*vaatab failide atribuute (nt suurus pikslites, maht, loomise aeg, autor);	<u>Failide atribuudid. Projektiga lõiming.</u>

DIGI 1.3.11	*muudab operatsioonisüsteemis akende suurust, asukohta, vaateid;	<u>Akende suurused ja asukohad. Projektiga lõiming.</u>
DIGI 3.4.12	*kasutab erinevaid programmeerimisega seotud mängulisi rakendusi;	<u>Programmeerimine. Lõiming projektiga.</u>
DIGI 4.1.19	*teab arvutiviiruste ja pahavara levimise viise (nt õngitsuskiri, nakatunud manus);	<u>Arvutiga seotud turvariskid. Lõiming projektiga.</u>
DIGI 4.1.20	*teab lisaseadmete ja andmekandjate ühendamise seotud turvariske;	<u>Arvutiga seotud turvariskid. Lõiming projektiga.</u>
DIGI 4.1.21	*kasutab vajadusel privaatsel (inkognito) sirvimisrežiimi;	<u>Arvutiga seotud turvariskid. Lõiming projektiga.</u>
DIGI 4.2.8	*järgib info või digisisu jagamisel privaatsusnõudeid;	<u>Arvutiga seotud turvariskid. Lõiming projektiga.</u>
DIGI 5.1.20	*teab erinevaid mõisteid riist- ja tarkvara kohta (nt operatsioonisüsteem, viirustõrjeprogramm, andmekandjad), nimetab peamisi arvuti komponente (nt kõvaketas, emaplaat, protsessor);	<u>Arvutiteemalised mõisted. Lõiming projektiga.</u>
DIGI 5.1.24	*kasutab erinevaid digitaalseid andmekogujaid (nt Vernier` andmekogujad, Pasco andurid).	<u>Andurid ja mootorid. Lõiming projektiga.</u>

Inglise keele õpitulemused ja õppesisu

3 nädalatundi

Nr	Õpitulemused. Õpilane...	Õppesisu
AV.2.1	mõistab lühikeste lihtsate ja selgete sõnumite või teadaannete põhisisu;	Kuulamisülesanded: dialoogid, sõnumid, jutud, mis sisaldavad õpitud sõnavara ja vastavad õpilaste keeleoskuste tasemele. Lihtsama sõnavaraga laulud, raadiosaated ja multifilmid.
AV.2.5	kirjeldab lihtsate lausetega ennast, oma perekonda, teisi inimesi, kohti ja asju;	Dialoogide, laulude ja luuletuste esitamine, rääkimine pildi järgi, keeleõppemängud. PRÕKi teema: mina ja teised; igapäevaelu, õppimine ja töö; kodukoht Eesti.
AV.2.7	esitab lihtsat eelnevalt ettevalmistatud ja päheõpitud teksti;	Jõululuuletuse/-laulu esitamine.

AV.2.11	mõistab lihtsaid tekste, isiklikke e-kirju või postitusi, kui teema on tuttav; suudab mõnikord aimata sõnade tähendust konteksti toel;	E-kirjade, postituste, lühemate tekstide lugemine, neist info leidmine. PRÕKi teema: igapäevaelu, õppimine ja töö; kodukoht Eesti.
AV.2.14	kirjutab lihtsaid tekste tuttavalt teemal, väljendades oma muljeid ja arvamusi;	Abivahendeid kasutades lühikeste tekstide, nt jutukeste koostamine. PRÕKi teema: kodukoht Eesti; riigid ja nende kultuur.
AV.2.16	kasutab õigesti õpitud grammatilisi struktuure;	Grammatiliste harjutuste tegemine; lauseehituse kordamine.
AV.2.17	kirjutab teemakohaseid loovtekste etteantud juhiste või küsimuste põhjal;	Erinevate teemakohaste kirjutamisülesannete täitmine (loovkirjutamine; kirjalikud dialoogid teemakohase sõnavaraga; lühiessee; arvamus jne).
AV.2.18	tunneb õpitud sõnavara õigekirja;	Õpitud sõnavara kirjutamise harjutamine ja kinnistamine; kodune enesetestimine.
AV.2.19	loeb läbi ja tutvustab vähemalt 1 raamatut;	Lugemine tunnis 15 minutit igal nädalal; lisandub kodune lugemine.
AV.2.20	täidab iseseisvalt õppimise päeva ülesanded õigeaegselt, harjutades seeläbi aja planeerimise oskust.	Õpetaja poolt kodus teha jäetud ülesannete iseseisev lahendamine iseseisva õppe päeva jooksul õpetajale esitamine.

B-võõrkeele õpitulemused ja õppesisu

3 nädalatundi

Vene keel

Nr	Õpitulemused. Õpilane...	Õppesisu
BV(v).2.1	saab aru selgelt häälstatud fraasidest, lausetest;	Helisalvestised, internetipõhised heliklipid, videod ja (multi-)filmilõigud.
BV(v).2.2	saab aru tuttava situatsiooniga seotud lühikestest salvestustest, sh dialoogidest, mõistab konkreetset teavet neis;	Helisalvestiste, internetipõhiste heliklippide, videote ja (multi-)filmilõikude kasutamine kuulamisülesanneteks.
BV(v).2.3	mõistab selgelt ja aeglaselt antud juhiseid ning pöördumisi; saab aru lihtsatest kirjalikest tööjuhistest;	Suulistele korraldustele reageerimine; kirjalike tööülesannete iseseisev täitmine.
BV(v).2.6	oskab lühidalt tutvustada iseennast ja oma ümbrust; saab hakkama õpitud sõnavara ja lausemallide piires lihtsate dialoogidega; vajab vestluskaaslase abi;	PRÕKi teemad: "igapäevaelu: õppimine ja töö", "vaba aeg".
BV(v).2.7	väljendab oma eelistusi, meeldimist ja mittemeeldimist, kasutades õpitud sõnu ja väljendeid;	PRÕKi teemad: "igapäevaelu: õppimine ja töö", "vaba aeg".

BV(v).2. 11	loeb lühikesi lihtsaid tekste ja leiab neist vajaliku faktiinfo; tekstist arusaamiseks oskab kasutada sõnastikku;	Iseseisev lugemine; küsimustele vastamine; kokkuvõtete tegemine, häälega lugemine ja loetud tekstide ümberjutustamine; sõnaraamatu kasutamine; loetellu sobimatu sõna äratundmine.
BV(v).2. 13	oskab lühidalt kirjutada iseendast ja teistest inimesest;	Mudeli järgi kirjutamine.
BV(v).2. 15	kasutab üksikuid äraõpitud tarindeid ja lausemalle;	OMADUSSÕNAD – Omadussõnade käänamine ainsuses sõltuvalt sõna tüvest (tüve lõpuhäälik palataalne / mittepalataalne). TEGUSÕNA – I pöördkond (еть-, ать-, ять-lõpulised tegusõnad) ja II pöördkond (ить-lõpulised tegusõnad).
BV(v).2. 17	seab endale õpieesmärged ning hindab koostöös kaaslaste ja õpetajaga oma saavutusi;	Refleksioon trimestri lõpus.
BV(v).2. 18	töötab õpetaja juhendamisel iseseisvalt, paaris ja rühmas.	Iseseisvad ülesanded, paaris- ja grupitööd.

Hispaania keel

Nr	Õpitulemused. Õpilane...	Õppesisu
BV(h).2. 1	saab aru selgelt hääldatud fraasidest, lausetest;	Helisalvestised, internetipõhised heliklipid, videod ja (multi-)filmilõigud.
BV(h).2. 2	saab aru tuttava situatsiooniga seotud lühikestest salvestustest, sh dialoogidest, mõistab konkreetset teavet neis;	Helisalvestiste, internetipõhiste heliklippide, videote ja (multi-)filmilõikude kasutamine kuulamisülesanneteks.
BV(h).2. 3	mõistab selgelt ja aeglaselt antud juhiseid ning pöördumisi; saab aru lihtsatest kirjalikest tööjuhustest;	Suuliste korraldustele reageerimine; kirjalike tööülesannete iseseisev täitmine.
BV(h).2. 6	oskab lühidalt tutvustada iseennast ja oma ümbrust; saab hakkama õpitud sõnavara ja lausemallide piires lihtsate dialoogidega; vajab vestluskaaslase abi;	PRÕKi teemad: "igapäevaelu: õppimine ja töö", "vaba aeg".
BV(h).2. 7	väljendab oma eelistusi, meeldimist ja mittemeeldimist, kasutades õpitud sõnu ja väljendeid;	PRÕKi teemad: "igapäevaelu: õppimine ja töö", "vaba aeg".
BV(h).2. 11	loeb lühikesi lihtsaid tekste ja leiab neist vajaliku faktiinfo; tekstist arusaamiseks oskab kasutada sõnastikku;	Iseseisev lugemine; küsimustele vastamine; kokkuvõtete tegemine, häälega lugemine ja loetud tekstide ümberjutustamine; sõnaraamatu kasutamine; loetellu sobimatu sõna äratundmine.

BV(h).2. 13	oskab lühidalt kirjutada iseendast ja teistest inimesest;	Mudeli järgi kirjutamine.
BV(v).2. 15	kasutab üksikuid äraõpitud tarindeid ja lausemalle;	Reeglipärane pööramine kindla kõneviisi olevikus. Enamkasutatavate ebareeglipäraste tegusõnade (<i>ser, estar, tener, ir, hacer, querer, empezar</i> jt) pööramine olevikus. Kahe „olema” (<i>ser / estar</i>) ning „olemas olema” (<i>haber</i>) peamised kasutusjuhud. Enesekohased tegusõnad (<i>llamarse, lavarse</i> jt). Mõnede tegusõnade (<i>gustar, encantar</i>) ühildumine. Infinitiivi kasutamine (<i>quiero, me gusta</i> + infinitiiv).
BV(h).2. 17	seab endale õpieesmärke ning hindab koostöös kaaslaste ja õpetajaga oma saavutusi;	Refleksioon trimestri lõpus.
BV(h).2. 18	töötab õpetaja juhendamisel iseseisvalt, paaris ja rühmas.	Iseseisvad ülesanded, paaris- ja grupitööd.